

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/101/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1220207080
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2023:1220207080.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Moniky Holickej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v spore žalobcu: Slovenská kancelária poisťovateľov, so sídlom Bajkalská 19B, Bratislava, IČO: 36 062 235, zastúpeného: MGA IURIS s.r.o., so sídlom Cukrová 14, Bratislava, proti žalovanému: L. R. B., P. V., L. M. XX/A, L., I.: XX XXX XXX, zastúpenému: LÖWY & LÖWY s.r.o., so sídlom Slowackého 56, Bratislava, o zaplatenie 9.160,40 Eur s príslušenstvom, na odvolanie žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Malacky zo dňa 05.apríla 2023 č. k. 27C/20/2021-80, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalobca má proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 9.160,40 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 9.160,40 Eur od 26.01.2021 do zaplatenia, a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%. Skutkový stav zistený vykonaným dokazovaním po právnej stránke posúdil podľa § 451 ods. 1 a 2, § 457, § 100 ods.1, § 107, § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 ods. 1 písm. a), § ods. 1, § 5 ods.1, ods.2, § 6 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z.z. o ukončení niektorých exekučných konaní v znení neskorších predpisov (ďalej len "ZoUNEK"), podľa § 24 ods. 1, ods.2 vyhl. MS SR č. 288/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.03.2017, a dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná a je potrebné jej vyhovieť. Konštatoval, že v danej veci si žalobca uplatnil nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia spočívajúceho v preddavkoch prijatých žalovaným ako súdnym exekútorom v súvislosti s exekučnými konaniami uvádzanými v zozname starých exekúcií, ktorý žalobca priložil na CD nosiči vo výške 9.160,40 Eur. Zaoberal sa tým, či prijatím a nevrátením plnenia spolu vo výške 9.160,40 Eur ako preddavkov v 189-tich exekučných konaniach mohlo dôjsť na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu. Žalovaný vo vyjadrení k žalobe zo dňa 01.02.2021 uviedol, že nespochybňuje skutočnosť, že mu žalobca zaplatil sumu 9.160,40 Eur ako preddavky na exekučné konanie. Tvrdil však, že na tieto preddavky mal právny dôvod a tento právny dôvod ani nikdy neodpadol. Ďalej tvrdil, že tieto preddavky boli spotrebované. Oprávnenie žalovaného vyzvať na úhradu týchto preddavkov žalobca nespochybňoval, tvrdil však, že išlo o plnenie bez právneho dôvodu, ku ktorého vzniku došlo okamihom účinnosti ZoUNEK dňa 01.01.2020 a žiadal toto plnenie vrátiť. Dospel k záveru, že preddavky na odmenu exekútora za výkon jeho exekučnej činnosti v celkovej výške 9.160,40 Eur boli žalovaným vyrúbené oprávnené, a to v zmysle § 24 vyhl. č. 288/1995 Z.z. Vyhláška č. 288/1995 Z.z. uvádzala, že tieto preddavky sú preddavkami na odmenu exekútora a na jeho hotové výdavky. Samotná podstata uvedených preddavkov, ktoré bol exekútor oprávnený v exekučnom konaní žiadať bola ako určitá záloha alebo predplatok na očakávané trovy exekučného konania. Dňa 01.01.2020 však nadobudol

účinnosť ZoUNEK, v zmysle ktorého došlo k zastaveniu exekúcií, ktoré splnili podmienky tohto zákona k 01.01.2020. Podľa ust. § 6 ods. 1 tohto zákona však bolo legislatívne určené, že exekútor má pri starých exekúciách, ktoré boli zastavené v zmysle tohto zákona nárok na trovy starej exekúcie pozostávajúce z trov exekútora: 1/ktoré si pred zastavením starej exekúcie z prijatého alebo vymoženého plnenia oprávnenne ponechal a 2/ nárok na paušálne trovy vo výške 35 Eur (s DPH 42 Eur). Toto ustanovenie výslovne konštatuje, že na žiadne iné trovy zastavenej starej exekúcie exekútor právo nemá. Medzi stranami bolo nesporné, že všetkých 189 exekučných konaní bolo tzv. starými exekúciami podľa ZoUNEK a dňom účinnosti tohto zákona (01.01.2020) došlo k ich zastaveniu, pretože splnili podmienky zastavenia podľa tohto zákona. Podľa priloženého prehľadu starých exekúcií išlo o exekúcie začaté prevažne v rokoch 2012, 2013 (niektoré 2011, 2014). Nesporne teda všetky tieto exekúcie boli začaté pred 1. aprílom 2017, čo bolo podmienkou pre aplikáciu ZoUNEK na dané exekučné konania. Keďže všetky tieto exekučné konania naplnili podmienky podľa ZoUNEK, tak účinnosťou tohto zákona k 01.01.2020 došlo k ich zastaveniu, a to priamo zo zákona. Právnou skutočnosťou spôsobujúcou zastavenie týchto exekučných konaní bol priamo zákon a okamih, ku ktorému toto zastavenie nastalo bol vo všetkých 189-tich exekúciách práve dátum 01.01.2020, t.j. nadobudnutie účinnosti ZoUNEK. Sporným v konaní bolo, či v dôsledku zastavenia starých exekučných konaní v danej veci, žalovaný stratil právny titul zaplatených preddavkov a či vznikla povinnosť žalovanému uvedené preddavky vrátiť. Pri hodnotení povinnosti preddavky vrátiť vychádzal zo samej podstaty preddavku, teda ako platby, ktorá predchádza konečnému vyúčtovaniu reálne poskytnutých služieb. V danej právnej veci nadobudnutím účinnosti ZoUNEK nastala situácia kedy zo zákona boli exekučné konania zastavené. ZoUNEK v ust. § 6 ods. 1 záväzne konštatoval, že jediné trovy, na ktoré má exekútor (v tomto prípade žalovaný) nárok v súvislosti so zastavenými starými exekučnými konaniami podľa tohto zákona nárok boli: 1/ trovy, ktoré si žalovaný oprávnenne z vymoženého alebo prijatého plnenia ponechal alebo 2/ tzv. paušálne trovy vo výške 35 Eur, resp. 42 Eur s DPH. Uvedené ustanovenie podľa názoru súdu je potrebné vykladať tak, že okamihom zastavenia ktorejkoľvek starej exekúcie podľa tohto zákona po splnení podmienok vznikne exekútorovi (v tomto prípade žalovanému) nárok len na trovy, ktoré si z prijatého alebo vymoženého plnenia oprávnenne ponechal alebo na paušálne trovy bez ohľadu na skutočne vynaložené náklady. Na žiadne iné trovy exekučného konania, bez ohľadu na skutočné náklady, exekútor nárok nemá. Z upovedomení o zastavení starých exekúcií predložených súdu na CD nosiči zistil, že v ani jednej zo 189-tich starých exekúcií nebolo vymožené ani exekútorom prijaté žiadne plnenie. Žalovaný si teda nemal z akého plnenia trovy počas exekučného konania odpočítať a ponechať. V danej veci jediné trovy, na ktoré mal žalovaný nárok za daných podmienok podľa § 6 ods. 1 ZoUNEK boli len paušálne trovy vo výške 42 Eur za každú z týchto 189 zastavených exekúcií. Právo na paušálne trovy vzniklo okamihom zastavenia starej exekúcie a vymáhateľný nárok na ne vznikol dorúčením upovedomenia o zastavení starej exekúcie, kde bol žalobca ako oprávnený vyzvaný na ich zaplatenie. V zmysle § 6 ods. 1 ZoUNEK žalovaný na žiadne iné trovy zastavených starých exekúcií nemal nárok. Konštatoval, že právny dôvod na ponechanie si plnenia prijatého ako preddavky v danej veci odpadol okamihom zastavenia predmetných exekúcií. Týmto okamihom bolo zrejme, že vzniklo žalovanému právo len na sumu 42 Eur ako paušálnych trov za každú takto zastavenú exekúciu bez ohľadu na skutočné trovy daných exekučných konaní. Týmto okamihom sa vytvoril stav, z ktorého bolo zrejme, že suma (v tomto prípade) 42 Eur bude jediným plnením, na ktoré vznikol žalovanému nárok za každú zo 189-tich exekúcií. Túto skutkovú situáciu tak vyhodnotil ako odpadnutie právneho dôvodu plnenia - poskytnutých preddavkov spolu v sume 9.160,40 Eur. Nestotožnil sa s námietkou žalovaného, že ak by prijatie ZoUNEK spôsobilo zrušenie jeho práva na preddavky, ktoré vyrúbil oprávnenne, išlo by o nepripustnú retroaktivitu zákona. Retroaktivita je spätné pôsobenie právnych predpisov do minulosti. Rozlišujeme pravú a nepravú retroaktivitu. O pravú retroaktivitu v tomto prípade nejde, pretože prijatie ZoUNEK nespôsobilo, že by bol zrušený právny dôvod vyrúbených preddavkov od jeho počiatku, a teda do minulosti. Právny dôvod na ich vyrúbenie v minulosti existoval a na tom ZoUNEK nič nezmenil. V danej veci nemôže ísť ani o nepravú retroaktivitu, t.j. že by neskorší zákon menil obsah nadobudnutého práva do budúcnosti, t.j. že by nadobudnutému právu pripisoval iné následky. ZoUNEK v danej veci spôsobil zastavenie exekučných konaní, čo bola rozhodná skutočnosť pre posúdenie oprávnenosti poskytnutých preddavkov. ZoUNEK nezmenil právne následky a obsah vyrúbených preddavkov. Samotný zákon teda nepripísal preddavkom iné účinky, ani ich nezrušil. Zákon len ohraničil trvanie nároku na preddavok zastavením exekučného konania rovnako ako by sa udialo v prípade zastavenia predmetných exekúcií uznesením exekučného súdu. S tým rozdielom, že by pri zastavení exekúcií uznesením súdu, exekučný súd aj rozhodoval o výške trov exekútora a preskúmaval ich dôvodnosť a prípadne zaplatené preddavky, kdežto ZoUNEK simuloval paušálne trovy exekúcií vo výške 42 Eur bez vzťahu ku skutočným trovám exekúcie a zároveň bez potreby vydania rozhodnutia exekučného súdu o oprávnenosti ich výšky. Ust. § 6 ods. 1 ZoUNEK

je potrebné hodnotiť aj z hľadiska účelu, pre ktorý bolo do právneho poriadku inkorporované. Tento zákon a konštrukcia paušálnych trov vznikla z dôvodu urýchlenia zastavenia starých a nemajetných exekúcií, ktorých mala Slovenská republika enormné množstvo (podľa dôvodovej správy k ZoUNEK v počte 2,6 milióna). Účel tejto právnej úpravy bol v tom, aby sa takéto exekúcie zastavili rýchlo a efektívne. Ak by mali byť exekúcie zastavované vydaním uznesenia exekučného súdu, kde by ten ktorý súd zároveň preskúmaval reálne trovy exekúcie, proces vydávania týchto uznesení by opäť exekučné súdy zahltli, čím by sa aj samotné zastavovanie starých a nemajetných exekúcií oddialilo. Neriešilo by to vzniknutú situáciu vôbec. Zastavenie takýchto exekúcií bolo možné len mimoriadnym legislatívnym zásahom, čo odobril aj tím expertov CEPEJ. Celé ustanovenie § 6 ods. 1 ZoUNEK je teda potrebné vykladať zmyslom a účelom prijatej právnej úpravy. Povinnosť vrátiť preddavok vo všeobecnosti vzniká okamihom doručenia vyúčtovania za vykonané služby alebo okamihom, kedy sa vytvorí stav, z ktorého je zrejmé, že skutočný výkon/služba nebude realizovaná. Tak sa k tomu stavia aj judikatúra napríklad v prípade preddavku prijatého na kúpnu cenu (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. septembra 2011, sp. zn. 4 Cdo 256/2010). Zo strany ani žalobcu ani žalovaného však nebolo súdu uvedené, či zo strany žalovaného bolo žalobcovi doručené konečné vyúčtovanie prijatých preddavkov a celkových skutočných nákladov exekúcie, ako by to v prípade "bežných" preddavkov bolo možné predpokladať. Žalovaný na preddavok vystavil tzv. proforma faktúru (ako vyplýva z priloženej prílohy) alebo teda tzv. predfaktúru. Vyúčtovacia faktúra v konaní ani nebola tvrdená ani predložená. V prípade, ak by aj nebol prijatý ZoUNEK a nedošlo by k zastaveniu starých exekúcií zo zákona a boli by exekúcie zastavené napríklad na návrh oprávneného žalobcu, ak by bol povinný znášať trovy exekúcie, mal by právo toto vyúčtovanie žiadať. Na základe uvedeného v danej veci dospel k záveru, že okamihom zastavenia 189-tich exekúcií odpadol právny dôvod prijatých preddavkov a vznikla povinnosť žalovaného prijaté plnenie vrátiť titulom bezdôvodného obohatenia z právneho dôvodu, ktorý odpadol. Okamihom kedy právny dôvod odpadol vzniklo bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného. Výška bezdôvodného obohatenia spočívajúca v prijatých preddavkoch, na ktoré odpadol právny dôvod v danej veci predstavovala sumu 9.160,40 Eur. Žalovaný napokon uvádzal, že preddavky, ktoré mu boli žalobcom uhradené, spotreboval. Toto svoje tvrdenie žalovaný nijak nekonkretizoval a navyše ani nepreukázal. Dôkazné bremeno v tomto smere zaťažovalo žalovaného. Žalobca súdu preukázal, že peňažné prostriedky boli skutočne žalovanému poskytnuté. Ak žalovaný tvrdí, že si prostriedky oprávnene ponechal, je na ňom, aby túto skutočnosť preukázal. Žalovaný však neuviedol ani kedy boli preddavky v tom ktorom exekučnom konaní spotrebované a takisto neuviedol akými konkrétnymi nákladmi mali byť preddavky spotrebované. Takéto tvrdenie žalovaného nemohol vyhodnotiť ani ako kompenzačnú námietku, pretože nebolo dostatočne špecifikované. Uvedenú obranu žalovaného teda považoval za nedôvodnú. V danej veci ustálil, že na strane žalovaného vzniklo bezdôvodné obohatenie spočívajúce v prijatí plnenia vo výške 9.160,40 Eur z právneho dôvodu, ktorý odpadol, preto žalovaného na jeho zaplatenie týmto rozsudkom zaviazal. V konaní bol plne úspešný žalobca, keďže súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, a preto mu podľa § 255 ods. 1 C.s.p. priznal plnú náhradu trov konania voči žalovanému.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zrušenia alternatívne jeho zmeny, tak, aby bola žaloba zamietnutá z dôvodov, že súd nesprávnym procesným postupom znemožní strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia. Rozhodnutie súdu považoval za nedostatočné a neúplné, pričom na niektoré relevantné, t.j. pre rozhodnutie otázky zásadné, neponúka z hľadiska ich riešenia náležité odôvodnenie. Argumentoval, že exekúcia bola až do jej zastavenia vedená legitímne a dôvodne, a preto patrí žalovanému nárok aby dôvodné a opodstatnené náklady, ktoré mu vznikli v konaní boli kryté preddavkom, nakoľko tento bol z uvedeného dôvodu a za týmto účelom poskytnutý, a preto na jeho strany ani nemohlo prísť k bezdôvodnému obohateniu voči žalobcovi. Namietal retroaktívne pôsobenie zákona. Keďže nemá žiadnu úpravu o preddavku, nemôže zasiahnuť neskorší právny predpis do práv vyplývajúcich zo skoršieho právneho predpisu tak, že odníme práva skorším právnym predpisom priznané. Nakoľko zákon o preddavkoch mlčí, má sa za to, že na inštitút preddavku je potrebné naďalej aplikovať exekučný poriadok, v znení účinnom do 31.3.2017. Podľa dovtedy platnej úpravy slúžil preddavok na krytie prvotných úkonov súdneho exekútora, a možnosť ho žiadať od oprávneného predstavovalo fakultatívnu možnosťou súdneho exekútora. Pokiaľ bol spotrebovaný v priebehu exekúcie, nie je prípustné aby neskorší osobitný predpis založil bezdôvodné obohatenie na strane súdneho exekútora len z dôvodu, že mlčí / neupravuje vzťahy spojené s inštitútom preddavku. Pokiaľ zákon v § 6 ods. 1 výslovne umožňuje ponechať si prijaté či vymožené plnenia, potom prijatým plnením na trovy súdneho exekútora je a musí byť aj preddavok. Oprávneným ponechaním je jeho spotrebovanie v priebehu exekučného konania.

Poukázal na § 197 exekučného poriadku, ktorý predpokladá možnosť, aby súdny exekútor, a teda aj žalovaný žiadal o zloženie preddavku na trovy exekúcie. Pokiaľ by oprávnený v exekučnom konaní preddavok nezložil a teda nerešpektoval exekútorom uloženú povinnosť má to pre neho následok v podobe zastavenia exekúcie. Daný preddavok má slúžiť na náhradu odmeny a aj hotových výdavkov. Je potrebné rozlišovať aj trovy exekúcie, ktoré vznikli súdnemu exekútorovi v zastavenej exekúcií, a paušálne trovy, ktoré ale, nemajú prepojenie na starú exekúciu, ale sú spojené výlučne a len s plnením administratívnych povinností, ktoré sa spájajú so zastavením exekúcie, nakoľko exekučné konanie sa zastavuje ex lege a exekútor len plní úlohy smerujúce k jej formálnemu ukončeniu. Poukázal na to, že celkové trovy starej exekúcie exekútora pozostávajú zo súčtu sumy, ktorú si exekútor už na trovách starej exekúcie v súlade s pravidlami pre čiastočné vymożenie nároku oprávnené ponechal a paušálnych trov starej exekúcie exekútora vzniknuté v súvislosti so zastavením starej exekúcie. Na úhradu iných trov starej exekúcie, nemá exekútor nárok. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že v starých exekúciách, v ktorých žalobca zložil žalovanému preddavok má súdny exekútor nárok len na: a) odmenu z čiastočne vymožených alebo prijatých plnení do zastavenia starej exekúcie, b) hotové výdavky z čiastočne prijatých alebo vymožených plnení do zastavenia starej exekúcie, c) paušálne trovy. Poukázal na skutočnosť, že žalobca nikdy od žalovaného nežiadal zúčtovanie poskytnutých výdavkov, a túto skutočnosť ani v konaní netvrdil a ani nerozporoval. Nemožno spochybňovať, že preddavky na odmenu a hotové výdavky boli zo strany súdneho exekútora (žalovaného) prijaté legitímne v rozsahu a medziach zákona, a preto bez ďalšieho je potrebné ho charakterizovať ako plnenie, ktoré bolo prijaté súdnym exekútorom do zastavenie exekúcie podľa ZoUNEK, a to v súlade so zákonom a dôvodne. Preddavok na trovy exekúcie predstavuje peňažnú sumu, ktorá zodpovedá predpokladaným nákladom spojeným s vykonaním exekúcie. Preddavková povinnosť zaťažuje v súlade s ustanovením § 197 exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017 vždy oprávneného. Nesplnenie preddavkovej povinnosti malo za následok zastavenie exekúcie. Z povahy veci (aj charakteru exekúcie) vyplýva, že oprávnená osoba v tomto prípade osoba, ktorá preddavok poskytla, má vždy nárok na náhradu trov exekúcie. V exekučnom konaní sa jedná aj o trovy, ktoré sa spájajú s jej vlastnými hotovými výdavkami oprávneného (napr. pri právnom zastúpení a pod). Zaplatený preddavok predstavuje trovy konania účastníka, ktorý na účet súdneho exekútora predmetný preddavok zložil, t.j. v exekučnom konaní oprávneného. S odkazom a vzhľadom na charakter zloženého preddavku, je v prípade jeho skončenia tento potrebné vysporiadať, čo ale nezakladá povinnosť ho bez ďalšieho vydať ako to právne posúdil súd. Je pritom jednoznačne zrejmé, že spomenuté exekučné konania boli vedené viac ako desať rokov, a súdny exekútor v rozhodujúcom období vynakladal náklady napr. v súvislosti s doručovaním, žiadosťami o poskytnutie súčinnosti, a to všetko prostredníctvom pošty, keď možnosť elektronickej komunikácie bola v podmienkach Slovenskej republiky zavedená neskôr. V exekučnom konaní platí, že pokiaľ príde k skončeniu exekúcie vymožením, znáša trovy exekúcie povinný, a tieto sa vymôžu spolu so exekvovaným nárokom. V prípade zastavenia exekúcie sa v exekučných konaniach v znení účinnom do 31.03.2017 uplatňoval princíp zavinenia, t.j. že oprávnený musel zaplatiť súdnemu exekútorovi odmenu a náhradu hotových výdavkov. Nemožno však opomíňať, že oprávnený mal v priebehu exekučného konania aj vlastné náklady, ktoré platil (napr. odmena advokáta a pod.), a v prípade zastavenia exekučného konania je mu zrejmé, že tieto bude znášať sám a nebude mať nárok na ich náhradu a bude ich musieť znášať sám (k tomu porovnaj aj rozhodnutia Ústavného súdu SR, II. ÚS 105/2022-45 z 02.03.2022; II. ÚS 15/2022-32 z 20.01.2022; II. ÚS 14/2022-18 z 20.01.2022; II. ÚS 68/2022-32 z 16.02.2022; I. ÚS 493/2021-20 z 14.12.2021; I. ÚS 3/2022-15 z 12.01.2022; I. ÚS 33/2022-15 18.01.2022; I. ÚS 489/2021-23 14.12.2021; I. ÚS 492/2021-19 14.12.2021). Obdobne predmetný princíp možno uplatniť aj vo vzťahu k poskytnutému preddavku. Oprávnený v priebehu exekučného konania platil súdnemu exekútorovi preddavok, a očakával, že tento mu bude nahradený za predpokladu, že exekúcia bude úspešná a skončí vymožením pohľadávky. Za predpokladu, že exekúcia skončí iným spôsobom ako vymožením, bol oprávnený uzrozumený, že preddavok bude zúčtovaný na hotové výdavky a odmenu súdneho exekútora. Bolo by totiž jednoznačne v rozpore so základnými právami, aby náklady, ktoré sú spojené s vedením exekúcie znášal výlučne sám súdny exekútor. S poukazom na vyššie uvedené, ako aj na samotný charakter preddavku je zrejmé, že preddavok poskytuje plnenie, ktoré spadá pod § 6 ods. 1 zákona, a ktoré si popri paušálnych trovách môže súdny exekútor ponechať. Nie je preto správny záver súdu, že vo vzťahu k poskytnutým preddavkom sa súdny exekútor bez ďalšieho bezdôvodne obohatil a to len preto, že prišlo k zastaveniu exekúcie, nakoľko musí súd skúmať, či bol alebo nebol preddavok aj spotrebovaný a teda súdny exekútor si ho môže ponechať ako oprávnené plnenia podľa § 6 ods. 1 zákona..

Je jednoznačne zrejmé, že žalovaný vykonával viac ako desať rokov exekúciu riadne. Náklady, ktoré vynaložil v súvislosti s exekučným konaním musia a zároveň aj boli kryté preddavkom, ktorý poskytol

žalobca. S poukazom na vyššie uvedené považoval právne závery súdu o vydaní bezdôvodného obohatenia na základe plnenia z právneho dôvodu ktorý odpadol iba ako snahu preniesť ťarchu na plecía súdneho exekútora, čo je v rozpore s platnými právnymi predpismi, a najmä exekučným poriadkom v znení účinnom do 31.03.2017.

3. Žalobca vo svojom vyjadrení uviedol s poukazom na § 6 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z.z., že pri starých exekúciách má exekútor právo na trovy exekúcie, ktorými sú paušálne trovy exekúcie vo výške 35 eur bez DPH a trovy, ktoré si pred zastavením starej exekúcie oprávnenne ponechal z prijatého alebo vymoženého plnenia. Ak pred zastavením starej exekúcie táto nebola ani čiastočne úspešná a exekútor v nej nútene nevy mohol ani čas plnenia a ani neprijal čas plnenia, tak potom má právo výlučne na náhradu paušálnych trov a žiadnych iných. Preddavok na odmenu a náhradu hotových výdavkov exekútora, ktorý zaplatí oprávnený, pritom nie je plnením, ktoré by bolo vymožených, respektíve prijatým plnením v exekučnom konaní. Týmto preddavkom totiž nedochádza k žiadnemu uspokojeniu pohľadávky, ktorá je predmetom exekučného konania. Iba samotným zaplatením preddavku trov exekúcie exekútorovi nevzniká právo na trovy exekúcie. Zákon č. 233/2019 Z.z. je lex specialis vo vzťahu k exekučnému poriadku a upravil tak osobitný spôsob skončenia tzv. starých exekúcií a to priamo zo zákona s tým, že oproti všeobecnej úprave trov exekúcie obsiahnutej v exekučnom poriadku osobitne upravil aj trovy starej exekúcie. K zastaveniu starých exekúcií došlo nielen bez zavinenia žalovaného ako exekútora, ale aj bez zavinenia žalobcu ako oprávneného, no toto zastavenie konania ekonomicky zaťažuje práve žalobcu. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

4. Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie v medziach uplatňovaných odvolacích dôvodov, ktorými je viazaný (§ 379 a § 380 ods. 1 C.s.p.), bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 C.s.p. a contrario v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p.) a viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.) dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

5. V preskúmvanej veci sa súd prvej inštancie zaoberal nárokom žalobcu, ktorým sa domáhal vydania bezdôvodného obohatenia, z hľadiska všetkých relevantných prostriedkov procesného útoku, ktorými žalobca preukazoval opodstatnenosť svojej žaloby a prostriedkov procesnej obrany, ktorými sa žalovaný bránil proti uplatňovanému nároku. Na jeho posúdenie si zadovážil potrebné dôkazy, ktoré vykonal zákonom predpísaným spôsobom a správne ich aj vyhodnotil. Jeho skutkové závery sú dostatočne podložené výsledkami vykonaného dokazovania. Vec posúdil správne aj po právnej stránke, keď oprel svoje právne závery o relevantné ustanovenia zákona č. 233/2019 Z.z. o ukončení niektorých exekučných konaní, náležite tieto na zistený skutkový stav aplikoval, správne ich aj vyložil a svoje úvahy vedúce k vyhovaniu žaloby dôkladne odôvodnil, keď svoj myšlienkový postup vysvetlil s poukazom na zistené rozhodujúce skutočnosti a z nich vyplývajúce skutkové závery, a tiež s poukazom na prijaté právne závery, uviedol dostatočné a relevantné dôvody, na ktorých svoje rozhodnutie založil ako po stránke skutkovej, tak aj po právnej stránke a zároveň sa dôsledne vysporiadal s relevantnými argumentmi sporových strán súvisiacich s predmetom konania. Obsah odvolania žalovaného nie je spôsobiteľý; z hľadiska ním uplatňovaných odvolacích dôvodov a ich obsahového vymedzenia; spochybniť správnosť záverov súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa tak s právnym záverom súdu prvej inštancie, že v danom prípade vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré je povinný žalobcovi vydať, plne stotožňuje. Žalovaný v podanom odvolaní neargumentuje skutočnosťami, ktoré by mali za následok zmenu súdom prvej inštancie zisteného skutkového stavu alebo jeho právneho hodnotenia, z konania pred súdom prvej inštancie iný, než napadnutým rozsudkom vyslovený právny záver nevyplýva.

6. Rozsudok súdu prvej inštancie je zákonom zodpovedajúcim spôsobom a presvedčivo odôvodnený. Z odôvodnenia možno zistiť, na akých skutkových a právnych záveroch je rozhodnutie súdu prvej inštancie založené, teda je z neho zrejmé, k akým právnym záverom konajúci súd dospel a akými úvahami sa pri rozhodovaní riadil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, dôvody vedúce k vyhovaniu žaloby si osvojuje v celom rozsahu a v podrobnostiach na ne odkazuje. Odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie je tak dostatočným podkladom pre uskutočnenie prieskumu v odvolacom konaní z hľadiska správnosti zaujatých skutkových a právnych záverov, proti týmto záverom súdu prvej inštancie mohol žalovaný náležite skutkovo a právne argumentovať, a preto v tejto súvislosti bolo zachované jeho právo na spravodlivý súdny proces, nebola mu odňatá možnosť konať pred súdom len z dôvodu, že odôvodnenie rozhodnutia nezodpovedá jeho

predstavám a očakávaniam, a preto žalovaným uplatnený odvolací dôvod založený na tvrdení, že bolo porušené jeho právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, nemôže obstať.

7. V posudzovanej veci bolo sporným, či v dôsledku zastavenia starých exekúcií dňom 01.01.2020 vznikla žalovanému povinnosť vrátiť žalobcovi; titulom vydania bezdôvodného obohatenia; žalobcom zaplatené preddavky na trovy exekúcie, v dôsledku zániku právneho titulu zaplataenia týchto preddavkov. Relevantným pre posúdenie uvedenej otázky bol výklad § 6 ods. 1 zákona o ukončení niektorých exekučných konaní č. 233/2019 Z.z.. Súd prvej inštancie uvedené ustanovenie správne vyložil; vychádzajúc primárne z jeho gramatického znenia ako i z podstaty samotného inštitútu preddavku; že trovy starej exekúcie pozostávajú jedine z trov exekútora, ktoré si pred zastavením starej exekúcie z prijatého alebo vymoženého plnenia oprávnene ponechal, čo znamená, že tie už oprávnený naspäť nedostane, a z paušálnych trov exekúcie, kedy ide o akési paušálne odškodné za zákonné ukončenie starej exekúcie, pričom zahŕňajú odmenu exekútora ako aj náhradu jeho výdavkov. Ako na to poukázal i žalovaný v odvolaní, celkové trovy starej exekúcie exekútora tak pozostávajú zo súčtu sumy, ktorú si exekútor už na trovách starej exekúcie v súlade s pravidlami pre čiastočné vymoženie nároku oprávnene ponechal a paušálnych trov starej exekúcie exekútora vzniknuté v súvislosti so zastavením starej exekúcie, ktoré sú vo výške 35 eur bez dane z pridanej hodnoty. Zákon explicitne v tejto súvislosti uvádza, že na úhradu iných trov starej exekúcie nemá exekútor nárok. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalovanému nevznikol nárok na zaplataenie skutočne vynaložených trov exekúcie, t.j. odmeny a hotových výdavkov, a preto si nebol oprávnený preddavok zúčtovať na náklady za reálne poskytnuté služby. Odvolací súd sa stotožnil so súdom prvej inštancie aj v tom, že uvedený výklad zodpovedá aj zmyslu a účelu prijatej právnej úpravy (ratio legis). Ako na to správne poukázal i súd prvej inštancie, žalovaný v rámci svojej procesnej obrany neuviedol, na pokrytie akých konkrétnych nákladov zložené preddavky vynaložil, a preto žalovaný nedôvodne vytýka konajúcejmu súdu, že mal skúmať spotrebovanie preddavku na náklady vynaložené v súvislosti s exekučným konaním.

8. Skutočnosť, že exekúcie boli do jej zastavenia vedené legitímne a dôvodné, nezakladá nárok žalovaného na náhradu skutočne vynaložených nákladov zo zložených preddavkov. Odvolací súd sa nestotožnil s názorom žalovaného, že prijatým plnením je aj preddavok na trovy súdneho exekútora, a že jeho spotrebovanie v priebehu exekučného konania je jeho oprávneným ponechaním; zloženým preddavkom nedochádza k uspokojeniu exekvovanej pohľadávky, resp. prijatým plnením je plnenie zo strany povinného a nie oprávneného. Pre posúdenie nároku nepovažoval odvolací súd za relevantné ust. § 197 Exekučného poriadku, vzhľadom na osobitnú právnu úpravu trov starej exekúcie obsiahnutú v § 6 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z.z., ktorá má prednosť. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie zastáva názor, že gramatické znenie § 6 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z.z. neumožňuje taký extenzívny výklad, že preddavok na trovy exekúcie predstavuje plnenie, ktoré spadá pod § 6 ods. 1 zákona č. 233/2019 Z.z., ktoré si exekútor popri paušálnych trovách môže ponechať ako oprávnené plnenie.

9. Pri pravej retroaktivite zákonodarca v novom právnom predpise neuzná práva alebo povinnosti založené právnymi skutočnosťami, ktoré sa ako právne skutočnosti uznávali na základe skoršieho (predchádzajúceho) právneho predpisu. V danom prípade prijatím zákona č. 233/2019 Z.z. boli uznané právne skutočnosti, ktoré vznikli počas platnosti a účinnosti skoršieho zákona, no zároveň boli zmenené do budúcnosti. Nejde preto o pravú retroaktivitu, ktorá je nezlučiteľná s obsahom princípu právneho štátu. V danom prípade zákonodarca novým právnym predpisom s účinnosťou do budúcnosti priniesol zmeny v úprave preddavku, ktorý vznikol za platnosti skoršieho zákona, keď neumožnil v starých exekúciách zúčtovať si zaplataené preddavky na trovy exekúcie so skutočne vynaloženými trovami. Ide teda o nepravú retroaktivitu, ktorá retroaktivitou v pravom zmysle slova nie je, pretože právne normy s takým charakterom v skutočnosti nijako v minulosti nepôsobia. Iba okamžite stanovujú, ako budú posudzované v budúcnosti vzniknuté následky právnych vzťahov. Nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci. Nepravá retroaktivita teda nebráni zákonodarcovi novou právnou úpravou vstúpiť aj do tých právnych vzťahov, ktoré vznikli na základe skôr prijatej právnej normy a meniť ich režim. Za prípustné sa považuje, pokiaľ nová právna úprava (uznávajúc práva a povinnosti nadobudnuté podľa skoršieho právneho predpisu) zavádza do budúcnosti nový režim a mechanizmus uplatnenia týchto práv alebo pokiaľ právam nadobudnutým za skoršej právnej úpravy priznáva odo dňa účinnosti neskoršej právnej úpravy nový obsah. V posudzovanej veci, ako na to správne poukázal aj súd prvej inštancie, tak nedošlo výkladom sporného ustanovenia k porušeniu princípu zákazu retroaktivity.

10. Vzhľadom na vyčerpávajúce odôvodnenie súdu prvej inštancie by odvolací súd posudzovaním odvolacích námietok žalovaného už len opakoval správnosť záverov súdu prvej inštancie, ktorý po dôkladnej úvahe vydal svoje rozhodnutie v súlade s platnou právnou úpravou. Žalovaný len zopakoval skutočnosti, na ktoré poukazoval a ktoré odprezentoval aj pred súdom prvej inštancie, pričom na dôkladnom zvážení a správnom vyhodnotení aj týchto skutočností a tvrdení spočíva prvoinštančným súdom vydaný rozsudok.

11. So zreteľom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd neakceptoval argumenty na ktoré poukazoval žalovaný vo svojom odvolaní, a preto napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p.

12. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Žalobcovi, ktorý mal v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v celom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada, je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b). Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.). Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, alebo ak je dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).